

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY.410.023.02.2021

Piotr Grudziński
Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie
we Włocławku
ul. Ogniowa 8/10

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/062 – Zapewnienie opiekunom osób niesamodzielnych wsparcia wychowawczego

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie we Włocławku ¹
Kierownik jednostki kontrolowanej	Piotr Grudziński, Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku, w kontrolowanym okresie
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Przygotowanie i wdrożenie wsparcia wychnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych. 2. Realizowanie wsparcia wychnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych. 3. Wydatkowanie i rozliczenie środków na realizację wsparcia wychnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2019 r. do zakończenia kontroli. Kontrolą mogą być objęte również dokumenty wytworzone wcześniej, jeśli są niezbędne dla realizacji celu kontroli.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ² , z zastosowaniem kryteriów określonych w art. 5 ust. 2 ustawy o NIK.
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontrolerzy	Maciej Gajdzik, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LBY/129/2021 z 7 października 2021 r.

(akta kontroli str. 1)

¹ Dalej także: „MOPR”.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm., dalej: „ustawa o NIK”.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie udział Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie we Włocławku w przygotowaniu i rozliczeniu przez Gminę Miasto Włocławek zadań resortowego programu *Opieka wytchnieniowa* w latach 2019-2021⁴.

W celu realizacji zadań programu: przeprowadzono rozpoznanie potrzeb w zakresie wsparcia wytchnieniowego, informowano mieszkańców o możliwości skorzystania z programu finansowanego z Funduszu Solidarnościowego⁵, zatrudniono niezbędnych specjalistów, zapewniono wsparcie dla przeprowadzenia konkursów ofert na opiekę dzienną, wprowadzono zgodnie z założeniami programu regulaminy uczestnictwa, zaś objęta pomocą grupa osób została prawidłowo zakwalifikowana do objęcia opieką wytchnieniową.

Wynikające z programu wydatki zostały poniesione w okresie kwalifikowalności, były przeznaczone na zadania określone w programie oraz właściwie udokumentowane. Ze względu na krótki okres faktycznej realizacji zadań programu, Gmina Miasta Włocławek z otrzymanych w latach 2019 i 2020 dotacji z Funduszu Solidarnościowego, w wysokości odpowiednio: 212,2 tys. zł i 210,9 tys. zł wykorzystała odpowiednio jedynie 22,3 tys. zł i 101,9 tys. zł. Po zakończeniu realizacji edycji programu na lata 2019 i 2020 terminowo przedłożono wymagane sprawozdania oraz dokonano zwrotu niewykorzystanych środków wraz z odsetkami.

Stwierdzona nieprawidłowość dotyczyła braku wydawania decyzji o przyznaniu albo odmowie przyznania wsparcia wytchnieniowego w formie opieki dziennej, albo całodobowej.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Przygotowanie i wdrożenie wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych.

1.1. Pracownicy MOPR przeprowadzili rozeznanie potrzeb w zakresie wsparcia wytchnieniowego. W celu określenia powyższych potrzeb zasięgano informacji od podmiotów działających na rzecz osób z niepełnosprawnością⁷ oraz zebrano wiedzę pracowników socjalnych o osobach wymagających stałej opieki.

Informacje, dotyczące programu, zostały udostępnione mieszkańcom gminy przy pomocy:

- stron WWW MOPR, Urzędu Miasta Włocławek oraz Włocławskiego Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu,

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej także: „program”.

⁵ Państwowy fundusz celowy utworzony na podstawie ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. poz. 1787, ze zm.), do 21 grudnia 2019 r. funkcjonujący pn. „Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych” (dalej: „SFWON”), od 22 grudnia 2019 r. - pn. „Fundusz Solidarnościowy” (dalej: „Fundusz Solidarnościowy”).

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Polski Związek Niewidomych – Koło Włocławek, Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Dorosłym z Niepełnosprawnością Intelektualną – OLIGO, Włocławskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego, Włocławskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych „Eurointegracja”.

- lokalnego radia i telewizji⁸,
- spotkań promocyjnych,
- kontaktu telefonicznego z potencjalnymi uczestnikami programu.

Ponadto powyższe informacje zostały przekazane drogą elektroniczną lokalnym organizacjom pozarządowym wspierającym osoby z niepełnosprawnością.

Liczbę osób zaplanowaną do objęcia wsparciem w ramach programu określono na podstawie danych posiadanych przez MOPR oraz przekazanych przez organizacje pozarządowe i osoby zainteresowane udziałem w programie. W 2020 r. i 2021 r. brano także pod uwagę dane uzyskane w poprzednich latach (w związku z ograniczeniem przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego⁹ kwoty środków przeznaczonych na realizację programu w 2021 r., MOPR nie był w stanie w tymże roku zapewnić wsparcia wszystkim osobom potrzebującym wsparcia wytnieniowego).

Wnioskowane kwoty wsparcia, ujęte we wnioskach do wojewody ustalono na podstawie rozeznania wyceny usług opiekuńczych, uzyskanych od podmiotów świadczących takie usługi.

Na potrzeby realizacji programu w 2019 r. było to: 30 zł za godzinę opieki w formie pobytu dziennego, 180 zł za dzień pobytu całodobowego oraz 40 zł za godzinę poradnictwa specjalistycznego, na 2020 r. - odpowiednio: 35 zł, 160 zł i 50 zł, zaś na 2021 r. – odpowiednio 40 zł, 280 zł oraz 100 zł (w pierwszym wniosku MOPR).

Wojewoda, w ramach podziału środków na realizację Programu w 2021 r. przyjął następujące stawki wyceny usług opiekuńczych: 20,50 zł za godzinę opieki dziennej, 252,54 zł za dzień pobytu całodobowego oraz 857,0 zł na osobę w zakresie poradnictwa specjalistycznego¹⁰.

Wnioskowane kwoty wsparcia na poszczególne lata wynosiły:

- 212,2 tys. zł na koszty realizacji wsparcia oraz 2,1 tys. zł na koszty obsługi programu w 2019 r.¹¹,
- 168,0 tys. zł na koszty realizacji wsparcia oraz 1,7 tys. zł na koszty obsługi programu w 2020 r.¹²,
- 316,5 tys. zł na koszty realizacji wsparcia oraz 6,3 tys. zł na koszty obsługi programu w 2021 r.¹³

Kierowane do wojewody wnioski o dofinansowanie programu były zmieniane:

- w 2019 r. – w związku z omyłką w wyliczeniach łącznej liczby godzin opieki w formie pobytu dziennego,
- w 2021 r. – w związku z uzyskaną od wojewody informacją o zmniejszeniu kwoty środków, przeznaczonych na finansowanie programu oraz urealnieniem stawki godzinowej za opiekę w formie pobytu dziennego (z 19,99 zł do 28,55 zł).

(akta kontroli str. 38-80, 88-172)

⁸ Serwisy informacyjne oraz wywiady, bez ponoszenia kosztów promocji programu przez MOPR.

⁹ Dalej także: „wojewoda”.

¹⁰ Pismo Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z 5 marca 2021 r. (znak: WPS.VIII.946.4.2021), wpływ do MOPR 5 marca 2021 r.

¹¹ MOPR planował objąć wsparciem 30 osób w module I (przez łącznie 7 200 godzin), 10 osób w module II (przez łącznie 3 360 godzin) oraz 10 osób w module trzecim (przez łącznie 600 godzin).

¹² MOPR planował objąć wsparciem 25 osób w module I (przez łącznie 6 000 godzin), 15 osób w module II (przez łącznie 210 dni) oraz 10 osób w module III (przez łącznie 400 godzin).

¹³ MOPR planował objąć wsparciem 35 osób w module I (przez łącznie 8 400 godzin), 19 osób w module II (przez łącznie 266 dni) oraz osiem osób w module III (przez łącznie 120 godzin).

1.2. Program *Opieka wytchnieniowa* był realizowany na terenie Miasta Włocławek formie opieki dziennej, opieki całodobowej oraz poradnictwa specjalistycznego.

W roku 2019 oświadczenie o przyjęciu środków złożono 11 czerwca, zaś 7 sierpnia tegoż roku zawarto z wojewodą umowę w sprawie przekazania środków z Funduszu Solidarnościowego w wysokości 212,2 tys. zł.

W roku 2020 oświadczenie o przyjęciu środków złożono 3 czerwca, zaś 11 sierpnia tegoż roku zawarto z wojewodą umowę w sprawie przekazania 210,9 tys. zł.

W roku 2021 oświadczenie o przyjęciu środków złożono 8 marca, zaś 31 maja tegoż roku zawarto z wojewodą umowę w sprawie przekazania 316,5 tys. zł.

Opieka dzienna miała być realizowana w 2019 r. od 6 grudnia, w 2020 r. – od 13 listopada, zaś w 2021 - od 2 września, tj. odpowiednio 121 dni, 94 dni oraz 94 dni od daty zawarcia z wojewodą ww. umów.

Realizację usług opieki całodobowej oraz poradnictwa specjalistycznego rozpoczęto w poszczególnych edycjach programu - 22 października 2019 r., 2 października 2020 r. oraz 9 lipca 2021 r.

(akta kontroli str. 2-80, 86-87, 461)

1.3.1. Uchwałami z 7 lipca 2020 r.¹⁴ oraz z 30 marca 2021 r.¹⁵ Rada Miasta Włocławek wyraziła zgodę na przystąpienie do realizacji edycji 2020 i 2021 programu *Opieka wytchnieniowa*. Jako podstawę prawną do powzięcia powyższych uchwał wskazano art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym¹⁶, art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej¹⁷ oraz art. 6 pkt 1 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym¹⁸.

Zgodnie z § 43 pkt 17 w zw. z § 57 ust. 1 regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Włocławek¹⁹ komórką organizacyjną właściwą rzeczowo do sporządzenia projektów powyższych uchwał był Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego w tym Urzędzie (faktycznie projekty te były sporządzane przez pracowników MOPR).

Dyrektor MOPR wyjaśnił, że konieczność uzyskania zgody organu stanowiącego gminy została uznana po kontroli przeprowadzonej przez pracowników Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego. W odniesieniu do powyższych wyjaśnień NIK wskazuje, że dokumenty sprawozdawcze z kontroli przeprowadzonej w 2020 r. nie zawierały ustaleń oraz zaleceń w powyższym zakresie.

(akta kontroli str. 81-87, 399-411, 454-496)

1.3.2. We własnym zakresie MOPR udzielał poradnictwa specjalistycznego. Realizację opieki dziennej zlecano²⁰ wyspecjalizowanym organizacjom

¹⁴ Uchwała nr XXIV/101/2020 Rady Miasta Włocławek z dnia 7 lipca 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Miasto Włocławek do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2020 współfinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

¹⁵ Uchwała nr XXXI/28/2021 Rady Miasta Włocławek z dnia 30 marca 2021 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Miasto Włocławek do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2021 finansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego.

¹⁶ Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, ze zm., dalej: „ustawa o samorządzie gminnym”.

¹⁷ Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, ze zm., dalej: „ustawa o pomocy społecznej”.

¹⁸ Dz. U. z 2020 r. poz. 1787, ze zm., dalej: „ustawa o Funduszu Solidarnościowym”.

¹⁹ Załącznik do zarządzenia nr 31/2019 Prezydenta Miasta Włocławek z dnia 29 stycznia 2019 r. w sprawie nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Miasta Włocławek (ze zm.).

²⁰ W trybie konkursu ofert na realizację zadania publicznego.

pozarządowym²¹, natomiast realizację opieki całodobowej - wyspecjalizowanym placówkom²².

Zgodnie z treścią umów zawartych z Gminą Miasta Włocławek²³ przez wskazane wyżej organizacje pozarządowe, w 2019 r. opieka dzienna miała być realizowana od 6 do 26 grudnia (20 dni), w 2020 r. – od 13 listopada do 23 grudnia (40 dni), zaś w 2021 r. – od 2 września do 23 grudnia (113 dni).

Dyrektor MOPR wyjaśnił, że w 2019 r. rozpoczęcie opieki dziennej na trzy dni przed zawarciem odpowiednich umów było spowodowane tym, że umowy na powierzenie realizacji zadania publicznego zostały sporządzone wcześniej niż ostateczna data ich podpisania przez osoby upoważnione do reprezentowania gminy.

Powyższe umowy zawierały postanowienia dotyczące prowadzenia dokumentacji dotyczącej zadania publicznego, w tym - wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej, kontroli zadania publicznego przez MOPR, a także - wymaganej sprawozdawczości²⁴.

Wzory powyższych umów zostały określone w wydanych - w związku z kolejnymi edycjami programu - zarządzeniach Prezydenta Miasta Włocławka w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadania publicznego z zakresu działania na rzecz osób niepełnosprawnych pn. „Świadczenie usług opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej”²⁵.

W latach 2019, 2020, 2021 okresy od zawarcia umowy gminy z Wojewodą do zawarcia umowy z podmiotami świadczącymi opiekę dzienną wynosiły odpowiednio: 89 dni, 55 dni oraz 59 dni. Składały się na to:

- okresy (odpowiednio: 78, 42 i 43 dni), jakie upływały od zawarcia umowy z Wojewodą, do wydania przez Prezydenta Miasta Włocławka zarządzenia w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert,
- trzytygodniowe terminy składania ofert²⁶,
- dwutygodniowe terminy rozpatrzenia ofert,
- okresy odpowiednio: 1, 10 i 3 dni, jakie upływały od ogłoszonego terminu wyboru ofert do faktycznego ogłoszenia rozstrzygnięcia,
- okresy odpowiednio: 10, 3 i 13 dni, jakie upływały od ogłoszenia wyboru ofert do zawarcia umów z podmiotami świadczącymi opiekę dzienną.

Zgodnie z § 43 pkt 17 w zw. z § 57 ust. 1 regulaminu organizacyjnego Urzędu Miasta Włocławek komórką organizacyjną właściwą rzeczowo do sporządzenia projektów powyższych zarządzeń w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert był Wydział Polityki Społecznej i Zdrowia Publicznego w tym Urzędzie (faktycznie projekty te były sporządzane przez pracowników MOPR).

²¹ W latach 2019-2020 były to Polski Czerwony Krzyż – Oddział Rejonowy we Włocławku oraz Polski Komitet Pomocy Społecznej – Zarząd Rejonowy we Włocławku, zaś w roku 2021 – Spółdzielnia Socjalna „Empatia” we Włocławku.

²² Jako zamówienie publiczne o wartości mniejszej niż 30 tys. euro.

²³ Reprezentowaną przez Prezydenta Miasta Włocławek.

²⁴ Stosowany wzór sprawozdania został określony w załączniku nr 5 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań (Dz. U. poz. 2057).

²⁵ Dalej także: „zarządzenie w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert”.

²⁶ Stosownie do wymogu określonego w art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2020 r. poz. 1057, ze zm.).

Dyrektor MOPR podał, że wspomniane wyżej projekty zarządzeń Prezydenta Miasta Włocławka były sporządzane przez pracowników MOPR w celu przyspieszenia postępowań legislacyjnych, zaś szybsze wprowadzenie w obieg powyższych dokumentów skutkowało wcześniejszym uruchomieniem realizacji programu.

(akta kontroli str. 172-316, 399-427 454-460)

1.4. Od 2019 r. w MOPR zatrudniono łącznie 10 odpowiednich specjalistów, właściwych w sprawach opieki wytchnieniowej.

W latach 2019-2020 byli to: psycholog z dodatkowymi kwalifikacjami oligofrenopedagoga, magister fizjoterapii z dodatkowymi kwalifikacjami pedagogicznymi oraz magister pielęgniarstwa z dodatkowymi kwalifikacjami, wynikającymi z odbycia czterech kursów specjalistycznych. W 2020 r. zatrudniono także fizjoterapeutę.

W 2021 r. byli to ww. magistrowie psychologii i pielęgniarstwa, a także absolwent studiów wyższych na kierunkach praca socjalna i pedagogika sądowa z mediacją (w funkcji koordynatora).

W umowach zawartych z podmiotami, którym powierzono realizację usług opieki wytchnieniowej, imiennie wskazano osoby realizujące powyższe usługi (w tym koordynatorów usług), ich kwalifikacje, doświadczenie oraz zakres powierzonych czynności.

W przypadkach realizacji pobytu całodobowego w innych placówkach niż ośrodek wsparcia (dom opieki dla osób starszych, dom pomocy społecznej) wybrane placówki były wpisane do odpowiednich rejestrów Wojewody Kujawsko-Pomorskiego.

(akta kontroli str. 360-372, 498)

1.5. MOPR nie prowadził kontroli sposobu realizacji zleconych usług wytchnieniowych w zakresie opieki dziennej i całodobowej.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora MOPR przyczyną braku prowadzenia kontroli były krótkie okresy świadczenia powyższych usług – sprawowano jednak przy tym nadzór nad świadczeniodawcami, m.in. na podstawie kart rozliczenia usług, zestawień faktycznie zrealizowanych świadczeń oraz sprawozdań.

(akta kontroli str. 399-406)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania MOPR w zakresie przygotowania wsparcia wytchnieniowego.

OBSZAR

2. Realizowanie wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych.

2.1. W roku 2018, 2019 oraz 2020, według stanu na 31 grudnia, MOPR udzielał świadczeń odpowiednio:

- 1 346, 1 359 oraz 1 321 osobom z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności, w tym – odpowiednio: 652, 655 oraz 632 osobom o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- 512, 523 oraz 572 dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności,

w tym – odpowiednio 545, 588 i 631 osobom niesamodzielnym²⁷.

(akta kontroli str. 394, 452-453, 645-648)

2.2. W MOPR prawidłowo kwalifikowano wnioskodawców do objęcia opieką wytchnieniową.

Dyrektor MOPR wprowadził regulaminy uczestnictwa w resortowym Programie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla każdej z edycji tego programu. Zgodnie z założeniami powyższego programu:

- w 2019 r. regulaminowym kryterium kwalifikującym do objęcia wsparciem wytchnieniowym, był wynik badania osoby, nad którą sprawowano opiekę, według zmodyfikowanej skali Barthel, lokujący się w zakresie od 0-40;
- w 2020 r. pierwszeństwo w korzystaniu ze wsparcia wytchnieniowego mieli opiekunowie dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz opiekunowie całkowicie niesamodzielnych osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności²⁸; w powyższej grupie pierwszeństwo mieli mieć opiekunowie osób, których stan został oceniony w karcie pomiaru niezależności funkcjonalnej według skali FIM;
- w 2021 r. pierwszeństwo w korzystaniu ze wsparcia wytchnieniowego mieli opiekunowie dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności oraz opiekunowie całkowicie niesamodzielnych osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności²⁹, przy czym – miała być to niepełnosprawność sprzężona albo złożona a osoba z niepełnosprawnością miała wymagać wysokiego poziomu wsparcia oraz stale przebywać w domu.

W latach 2019, 2020 i 2021 złożono odpowiednio: 19, 32 i 55 wniosków o wsparcie wytchnieniowe. Z tego do udziału w programie zakwalifikowano odpowiednio: 18, 30 i 51 osób³⁰. Od 2019 r. wystąpiło łącznie siedem przypadków niezakwalifikowania wnioskodawców do programu.

Zgodnie z regulaminami uczestnictwa w programie MOPR wymagał przedłożenia przez wnioskodawców następujących dokumentów o charakterze merytorycznym:

- w 2019 r. – wniosku, odpowiedniego orzeczenia, karty oceny stanu pacjenta,
- w 2020 r. – karty zgłoszenia, odpowiedniego orzeczenia, karty pomiaru niezależności funkcjonalnej,
- w 2021 r. - karty zgłoszenia, odpowiedniego orzeczenia, karty pomiaru niezależności funkcjonalnej³¹, zaświadczenia z ośrodka pomocy społecznej dotyczącego pobierania świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego albo zasiłku dla opiekuna z tytułu sprawowania bezpośredniej opieki nad osobą niepełnosprawną – w przypadku ubiegania się o świadczenie opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego³².

Zgodnie z treścią programu w jego edycji na lata 2020-2021, karta pomiaru niezależności funkcjonalnej nie była dokumentem obowiązkowym, jednak w przypadku dużej liczby zgłoszeń uczestnicy programu posiadający tę kartę mieli

²⁷ Których opiekunowie pobierali świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy albo zasiłek dla opiekuna.

²⁸ Albo orzeczeniem równoważnym.

²⁹ Albo orzeczeniem równoważnym.

³⁰ W tym – jedno dziecko w 2020 oraz troje dzieci w 2021 r. Z czego – pięć osób zrezygnowało z udziału w programie, zaś trzech potencjalnych podopiecznych zmarło.

³¹ W przypadku ubiegania się o opiekę dzienną albo całodobową.

³² W trakcie realizacji programu informacja ta była przekazywana z właściwej komórki organizacyjnej MOPR bez udziału wnioskodawców.

mieć zapewniony dostęp do usługi opieki wytchnieniowej w pierwszej kolejności. W trakcie realizacji kolejnych edycji programu brak przedłożenia karty pomiaru niezależności funkcjonalnej nie był powodem odmowy objęcia wsparciem wytchnieniowym.

Dyrektor MOPR wyjaśnił, że zgodnie z wytycznymi programu był to dokument nieobowiązkowy, ale miał on wpływ na ocenę sytuacji zdrowotnej uczestnika programu.

Na podstawie losowej próby 15 osób zakwalifikowanych do programu stwierdzono, że:

- do wniosków załączono wymagane dokumenty;
- powyższe oceny stanu pacjenta lokowały się w zakresie od 0 do 105 w skali Barthel oraz od 20 do 64 w skali FIM oraz zostały przeprowadzone przez właściwych specjalistów;
- w 2019 r. w imieniu Prezydenta Miasta Włocławek upoważniony pracownik MOPR niezwłocznie wydawał decyzje administracyjne o udzieleniu wsparcia wytchnieniowego w formie opieki dziennej, albo całodobowej; decyzje te były poprzedzane wywiadem środowiskowym;
- w trakcie kwalifikowania do wsparcia stan zdrowia i sytuacja osobista osób objętych wnioskiem była brana pod uwagę stosownie do wymogów programu; sytuacja ta była dokumentowana przy pomocy kart oceny pacjenta, wniosków oraz wywiadów środowiskowych;
- przyznane wsparcie było zgodne z wnioskowanym;
- opiekunów informowano o prawach i obowiązkach wynikających z przyznania usług opieki wytchnieniowej w treści decyzji administracyjnych oraz pism informujących o przyznaniu wsparcia.

(akta kontroli str. 373-393, 534-537, 637, 660-673)

2.3. W latach 2019-2021 do programu nie zakwalifikowano łącznie siedmiu osób³³. Osoby te zostały poinformowane o odmowie udzielenia wsparcia w piśmie, nie posiadającym formy decyzji administracyjnej. Przyczynami odmowy udzielenia wsparcia były:

- wyczerpanie środków przeznaczonych na realizację programu (cztery przypadki osób kwalifikujących się do objęcia wsparciem, z tego trzy dotyczyły osób, które powinny być objęte wsparciem w pierwszej kolejności, z oceną podopiecznego w skali FIM od 18 do 89 punktów),
- zamieszkiwanie wnioskodawcy w innym województwie (jeden przypadek),
- niekwalifikowanie się osoby, nad którą sprawowano opiekę, do objęcia wsparciem (dwa przypadki – osoba z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz osoba z wynikiem 19 w skali FIM, nie objęta w 2020 r. programem w związku z brakiem posiadania orzeczenia równoważnego z orzeczeniem o stopniu niepełnosprawności).

Odpowiadając na pytanie – dlaczego wsparcie wytchnieniowe było udzielane według kolejności zgłoszeń, nie zaś – osobom, które zgodnie z programem, powinny otrzymać wsparcie w pierwszej kolejności, Dyrektor MOPR wyjaśnił, że postanowienia programu nie przewidywały obowiązku przeprowadzenia rekrutacji

³³ W tym – jedna odmowa w 2019 r. Odmowa ta dotyczyła specjalistycznego poradnictwa, niewymagającego wydania decyzji administracyjnej zgodnie z art. 106 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej.

przez wyznaczony okres (co mogłoby zmniejszyć prawdopodobieństwo odmowy udzielenia wsparcia osobie z pierwszeństwem).

Ustalenia dotyczące braku wydawania w latach 2020-2021 decyzji w sprawie udzielenia albo odmowy udzielenia wsparcia wytchnieniowego zostały opisane w sekcji nieprawidłowości, w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 529-537, 665)

2.4. Na podstawie losowej próby 15 osób zakwalifikowanych do programu stwierdzono, że:

- wsparcie było udzielane w okresie od jednego do 20 dni od daty wpływu wniosku;
- MOPR zapewniał wsparcie we wszystkich modułach programu – opieka dzienna była prowadzona w miejscu zamieszkania osób z niepełnosprawnością, opieka całodobowa – w wyspecjalizowanej placówce, zaś poradnictwo – w siedzibie MOPR;
- nie ustalano harmonogramu realizacji wsparcia, ewidencja godzin zrealizowanych usług była prowadzona przy pomocy formularzy, zaakceptowanych przez wojewodę;
- osoby korzystające z usług opieki wytchnieniowej nie korzystały w tym samym czasie z innych form pomocy usługowej oraz specjalistycznego poradnictwa;
- wymiar zrealizowanego wsparcia nie przekraczał limitów określonych w programie, wynosił od 40 do 52 godzin opieki dziennej, 14 dni opieki całodobowej oraz 15 godzin poradnictwa psychologicznego oraz co do zasady był zgodny z treścią wniosków o udzielenie wsparcia.

Zawarte przez Prezydenta Miasta Włocławek umowy na powierzenie realizacji zadania publicznego w zakresie opieki dziennej zawierały listę pracowników realizujących świadczenie oraz nie przewidywały świadczenia opieki przez osobę wskazaną przez wnioskodawcę.

(akta kontroli str. 396, 317-359, 399-406, 412-451, 454-460, 534-537, 660-673)

2.5. Dyrektor MOPR podał, że pracownicy MOPR napotkali następujące problemy podczas realizacji programu (będące jednocześnie w jego ocenie wadami tego programu):

- brak ciągłości, związany długim czasem oczekiwania pomiędzy naborem wniosków gmin a zawarciem umowy w sprawie przekazania środków z Funduszu Solidarnościowego,
- zaniżone koszty wynagrodzenia dla osób świadczących opiekę wytchnieniową [w 2021 r.],
- niesprzyjające warunki realizacji programu, związane z sytuacją pandemiczną,
- nieprawidłowe wypełnianie karty pomiaru niezależności funkcjonalnej przez pracowników służby zdrowia,
- szybkie wyczerpanie dostępnych środków, skutkujące odstępianiem od składania wniosków przez osoby potrzebujące wsparcia wytchnieniowego,
- zbyt krótki czas realizacji danej edycji programu.

Dyrektor MOPR podał także, że brak pełnego wykorzystania środków z dotacji z Funduszu Solidarnościowego na wsparcie wytchnieniowe w latach 2019 i 2020, w sytuacji, w której MOPR odmawiał udzielenia takiego wsparcia z powodu wykorzystania środków, wynikał z braku uregulowania w treści programu kwestii

dotatkowej kwalifikacji uczestników, na miejsce tych, którzy nie wykorzystali przyznanego im limitu wsparcia, np. z powodu rezygnacji z udziału w programie lub pogorszenia stanu zdrowia. W takiej sytuacji środki z Funduszu Solidarnościowego pozostawały na koncie programowym i nie można było ich przeznaczyć na zakwalifikowanie do programu większej liczby uczestników niż wskazana we wniosku.

Zdaniem Dyrektora MOPR zaletami programu były m.in.: istotne odciążenie opiekunów osób niesamodzielnych, brak odpłatności za świadczenia z programu oraz brak miesięcznych limitów czasu trwania przyznanych świadczeń.

W wyniku niniejszej kontroli stwierdzono także, że:

- realizacja zadań programu na terenie Miasta Włocławek w drugiej połowie danego roku utrudniała pełne wykorzystanie środków z dotacji;
- udzielanie wsparcia wytnieniowego według kolejności zgłoszeń w praktyce skutkowało brakiem udzielenia wsparcia osobom, którym wsparcie to powinno zostać udzielone w pierwszej kolejności, w przypadkach, kiedy osoby te o wsparcie nie wnioskowały niezwłocznie po rozpoczęciu naboru;
- programem nie były objęte osoby z orzeczeniem o trwałej niezdolności do samodzielnej egzystencji, wydanym przez lekarza orzecznika Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

(akta kontroli str. 2-34, 86-87, 65-171, 529-537, 649-655)

2.6. W związku z realizacją programu od 2019 r. wpłynęła jedna skarga. Skarga ta dotyczyła jakości świadczeń w domu całodobowej opieki i została przekazana Wojewodzie Kujawsko-Pomorskiemu, jako organowi właściwemu w sprawach nadzoru nad placówką powyższego rodzaju.

(akta kontroli str. 394, 499)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W latach 2020-2021³⁴ Dyrektor MOPR w 71 przypadkach przyznał, a w sześciu odmówił udzielenia wsparcia wytnieniowego, z naruszeniem art. 106 ust. 1 i 4 ustawy o pomocy społecznej, który zobowiązywał do wydania decyzji administracyjnej w sprawach przyznania świadczeń z pomocy społecznej, albo odmowy przyznania tych świadczeń.

Dyrektor MOPR w swoich wyjaśnieniach podał, że:

- nie występował do Prezydenta Miasta Włocławek o upoważnienia do wydawania decyzji administracyjnych, ponieważ w treści programu w edycjach na lata 2020 i 2021 brak było mowy o wydawaniu decyzji administracyjnych,
- zgodnie z treścią powyższego programu w latach 2020 i 2021 kwalifikacja do przyznania usługi miała następować na podstawie karty zgłoszenia do programu, w związku z czym podjęto decyzję o wydawaniu pisma informującego o przyznaniu albo odmowie udzielenia wnioskowanej formy wsparcia.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje, że od 2019 r.³⁵ stosowane formy wsparcia wytnieniowego nie uległy zmianie, zaś treść kolejnych edycji programu nie

³⁴ Według stanu na 17 listopada 2021 r.

³⁵ Kiedy Dyrektor MOPR, z upoważnienia Prezydenta Miasta Włocławek, wydawał odpowiednie decyzje administracyjne.

zawierała dyspozycji dotyczących zarówno wydawania, jak i braku wydawania decyzji administracyjnych w przedmiocie wsparcia wytchnieniowego.

Art. 17 ust. 1 pkt 11 ustawy o pomocy społecznej stanowi, że do zadań własnych gminy należy organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych³⁶. Zgodnie zaś z art. 115a powyższej ustawy zadania określone w tej ustawie mogą być finansowane ze środków Funduszu Solidarnościowego, na zasadach określonych w ustawie o Funduszu Solidarnościowym. Z art. 106 ust. 1 i 4 ustawy o pomocy społecznej wynika jednoznacznie, że przyznanie świadczeń z pomocy społecznej, albo odmowa przyznania tych świadczeń, następuje w formie decyzji administracyjnej. Decyzja ta, zgodnie z art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego³⁷, powinna zawierać m.in.: powołanie podstawy prawnej; rozstrzygnięcie; uzasadnienie faktyczne i prawne oraz pouczenie, czy i w jakim trybie służy od niej odwołanie oraz pouczenie o prawie do zrzeczenia się odwołania i skutkach zrzeczenia się odwołania.

NIK zwraca uwagę, że przestrzeganie powyższych wymogów jest szczególnie istotne dla zachowania gwarancji procesowych strony i jej interesów, w tym możliwości kwestionowania decyzji w trybie odwoławczym, zwłaszcza w sytuacji odmowy udzielenia świadczeń. W latach 2020-2021 miało miejsce sześć odmów udzielenia wsparcia wytchnieniowego w formie opieki dziennej albo całodobowej, z czego cztery dotyczyły osób kwalifikujących się do udziału w programie i były uzasadniane wyczerpaniem środków z dotacji z Funduszu Solidarnościowego (w tym trzy dotyczyły osób, które zgodnie z programem powinny zostać objęte wsparciem w pierwszej kolejności). Jednocześnie w 2020 r. gmina nie wykorzystała 108,9 tys. zł z 210,9 tys. zł dotacji udzielonej na powyższe formy wsparcia dotacji, zaś w 2019 r. – 175,0 tys. zł³⁸ z 212,2 tys. zł. Należy przy tym podkreślić, że program resortowy³⁹ nie jest źródłem prawa, natomiast umowy cywilne, nakładające na gminę obowiązek stosowania postanowień takiego programu, nie uprawniają do uchylania się od obowiązków ustawowych.

(akta kontroli str. 81-85, 373, 508, 529-537, 624-636, 638-644)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia negatywnie brak wydawania decyzji administracyjnych w przedmiocie wsparcia wytchnieniowego w latach 2020-2021 oraz wydawanie w 2019 r. decyzji zgodnych z żądaniami stron, z nadanym z urzędu rygorem natychmiastowej wykonalności.

3. Wydatkowanie i rozliczenie środków na realizację wsparcia wytchnieniowego opiekunom osób niesamodzielnych.

3.1. Gmina Miasta Włocławek w latach 2019, 2020 i 2021 otrzymała na realizację programu odpowiednio: 212 160 zł, 210 880 zł oraz 316 504 zł. W latach 2019 i 2020 wykorzystano odpowiednio: 22 328 zł i 101 919 zł. Niewykorzystane środki, wraz z odsetkami⁴⁰, zostały zwrócone w terminie.

³⁶ Tak również w uzasadnieniach projektów uchwał Rady Miasta Włocławka w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Gminy Miasto Włocławek do realizacji Programu Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. „Opieka wytchnieniowa”, współfinansowanego ze środków Funduszu Solidarnościowego, o których mowa w punkcie 1.3.1. niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

³⁷ Dz. U. z 2021 r. poz. 735, ze zm., dalej: „Kodeks postępowania administracyjnego”

³⁸ Według wnioskowanych i wykorzystanych kwot wsparcia w modułach I i II.

³⁹ O którym mowa w art. 7 ust. 5 ustawy o Funduszu Solidarnościowym.

⁴⁰ Uzyskanymi tylko w 2019 r.

W 2019 z otrzymanej dotacji wydatkowano 5 856 zł na opiekę dzienną, 12 120 zł na opiekę całodobową oraz 4 352 zł na poradnictwo specjalistyczne. W 2020 r. na powyższe cele wydatkowano odpowiednio: 92 579 zł, 7 240 zł oraz 2 101 zł.

W 2021 r. zaplanowano odpowiednio 179 995 zł, 28 560 zł oraz 926 zł. W 2021, według stanu na 11 października, wydatkowano 28 560 zł na opiekę całodobową oraz 926 zł na szkolenia specjalistyczne. Środki w wysokości 179 995 zł zostały przekazane do realizatora opieki całodzienniej⁴¹.

Zasadniczą kategorią wydatków było wynagrodzenie osób świadczących usługi opieki wytchnieniowej (w przypadku opieki całodobowej – była to zapłata za taką usługę na rzecz wybranej placówki). W 2020 r. MOPR poniósł i odnotował koszt obsługi programu w wysokości 971,29 zł⁴².

Dyrektor MOPR podał, że brak pełnego wykorzystania środków był spowodowany zbyt krótkim okresem realizacji programu

Zwiększeniu nakładów na opiekę wytchnieniową towarzyszył wzrost liczby osób objętych wsparciem (19 osób w 2019 r., 32 osoby w 2020 r. oraz 55 osób w 2021 r.), a także - zwiększenie czasu trwania usług opieki dziennej, przypadających na jedną osobę, do 240 godzin⁴³.

(akta kontroli str. 2-34, 373, 444-451, 508-528, 534-537, 624-633, 656-659)

3.2. Gmina Miasta Włocławek zapewniła osobny rachunek bankowy dla środków z programu. W związku z tym Dyrektor MOPR wprowadził wyodrębnioną ewidencję księgową otrzymanych środków oraz wydatków, dokonywanych z tych środków. Dla części wydatków, obejmujących dotacje celowe na realizację zadań publicznych oraz wkład własny gminy do programu - osobna ewidencja księgową była prowadzona także w Urzędzie Miasta Włocławek.

Na podstawie próby 10 wydatków o łącznej wartości 17 690 zł, w tym pięciu wydatków w zakresie wynagrodzeń o łącznej wartości 2 500 zł stwierdzono, że wydatki te zostały poniesione w okresie kwalifikowalności, były przeznaczone na zadania określone w programie, były właściwie udokumentowane oraz rozliczone zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Decyzją z dnia 2 września 2020 r. wojewoda nakazał Gminie Miasto Włocławek zwrot części środków wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem, w wysokości 12 120 zł. Środki te zostały przekazane na podstawie - zawartej 7 sierpnia 2019 r. pomiędzy wojewodą a gminą – umowy w sprawie wysokości i trybu przekazania w 2019 r. środków Funduszu Solidarnościowego na dofinansowanie zadań programu.

W uzasadnieniu decyzji wojewoda podał, że powyższą kwotę wydatkowano jako zapłatę za opiekę całodobową sprawowaną w placówce zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku. W ocenie ww. organu nie był to podmiot wskazany w § 2 ust. 6 lit. a powyższej umowy - tj. ośrodek wsparcia, w tym - środowiskowy dom samopomocy, posiadający miejsca całodobowego pobytu. W powyższej kwestii wojewoda powołał się na opinię pracownika Biura Pełnomocnika Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych⁴⁴, zgodnie z którą bliżej nieokreślone ośrodki wsparcia,

⁴¹ Umownym terminem rozliczenia się realizatora świadczeń był 23 stycznia 2022 r. Do tego momentu środki te formalnie nie stanowiły wydatku.

⁴² Największym wydatkiem objętym tą pozycją był zakup lampek biurkowych.

⁴³ W badanej próbie w 2019 r. wymiar tych usług wynosił 40, 50 i 52 godziny.

⁴⁴ Pismo z 20 stycznia 2020 r., znak: BOPN.IX.72.10.8.2020.AKU.

o których mowa na str. 8 programu „Opieka wytchnieniowa – edycja 2019”, to ośrodki wsparcia w rozumieniu art. 51 ustawy o pomocy społecznej.

Pismem z 15 września 2020 r. Dyrektor MOPR zwrócił się do wojewody o umorzenie w całości powyższej kwoty wraz z odsetkami, powołując się na ważny interes gminy (w szczegółowej argumentacji wskazano także na pilotażowy charakter, niejasność i ogólność programu w 2019 r., wypełnienie celu programu, a także – na fakt, że w kolejnej edycji poszerzono zbiór podmiotów, które mogły świadczyć opiekę całodobową m.in. właśnie o placówki całodobowej opieki). Decyzją z 22 grudnia 2020 r. wojewoda umorzył powyższe zobowiązanie.

(akta kontroli str. 462-496, 538-602, 660-688)

3.3. Wytworzone przez MOPR materiały informacyjne oraz ogłoszenia dotyczące programu były zaopatrzone w widoczne logo ministerstwa właściwego w sprawach programu oraz informację, że wsparcie pochodzi z Funduszu Solidarnościowego. W symbol graficzny powyższego ministerstwa nie były natomiast zaopatrzone ogłoszenia zamieszczone na stronie WWW jednej z gminnych jednostek organizacyjnych, tj. Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu we Włocławku.

Dyrektor MOPR wyjaśnił, że nie miał wpływu na zakres informacji umieszczanych na powyższej stronie WWW.

(akta kontroli str. 93-96, 97-164, 454-460)

3.4. Wymagane w programie sprawozdania oraz zestawienie z realizacji wsparcia wytchnieniowego w latach 2019 i 2020 zostały przekazane w wymaganych terminach, tj. odpowiednio 30 stycznia 2020 r. oraz 15 i 30 stycznia 2021 r. Po niezbędnych korektach, przeprowadzonych na żądanie pracowników Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego, wykazane w sprawozdaniach dane były zgodne ze stanem faktycznym.

(akta kontroli str. 624-636)

3.5. W grudniu 2019 r. pracownicy Kujawsko-Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego przeprowadzili w MOPR kontrolę realizacji zadań programu w 2019 r. Stwierdzone nieprawidłowości dotyczyły:

- niekwalifikowalnego wydatkowania środków w kwocie 12 120 zł na zapewnienie opieki całodobowej,
- braku w wydawanych decyzjach administracyjnych uzasadnienia prawnego, uzasadnienia nadania rygoru natychmiastowej wykonalności oraz wskazania jako podstawy prawnej art. 130 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego,
- braku ustalania sytuacji osób, w ramach wywiadu środowiskowego, na podstawie dokumentów wskazanych w art. 107 ust. 5b ustawy o pomocy społecznej,
- przypadków braku wypełniania kart oceny stanu pacjenta przez lekarza specjalistę, zgodnie z symbolem przyczyny niepełnosprawności, wskazanym w orzeczeniu.

W kolejnych edycjach programu odstąpiono od wymogu wypełniania karty oceny stanu pacjenta przez lekarza o specjalizacji zgodnej z przyczyną niepełnosprawności, wskazaną w orzeczeniu.

(akta kontroli str. 462-496)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność jednostki w kontrolowanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag.

Wnioski Wydanie decyzji o udzieleniu albo odmowie udzielenia wsparcia wychnieniowego, w zakresie opieki dziennej i całodobowej, w odpowiedzi na złożone dotąd wnioski (karty zgłoszenia).

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi i wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 4 stycznia 2022 r.

kontroler
(-) Maciej Gajdzik
doradca techniczny

Dyrektor
Delegatura Najwyższej Izby Kontroli
w Bydgoszczy
z up. (-) Adam Kończak
p.o. Wicedyrektor